

1907-03-10

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 3 5 8

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9502>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘ. 358

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

Ο ΕΠΟΠΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὰ πλέον βάρβαρα ζητήματα, τὰ ὅποια δύναται ν' ἀποσχολήσῃ μίαν Κυβέρνησιν, εἶνε ἡ ἐποπτεία τῆς δημοτικῆς παιδείας. Ἐνώπιον τοιοῦτου προβλήματος εὐρίσκειται τώρα ἡ Κυβέρνησις τῆς Κύπρου.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατανοεὶ τὴν εὐθύνην ἐπὶ τούτου καὶ ὅτι ὡς Ἐπόπτης θὰ προτιμήσῃ φιλόλογον μὲ διπλωμα τοῦ Πανεπιστημίου μας.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀρνιέται καὶ εἰς τὸν τόπον πλήρῃ ἀντίληψιν τῆς σημασίας τοῦ πράγματος. Καὶ μολονότι ἐθελον ἤδη τὸ δόγμα περὶ τῶν προσόντων τοῦ Ἐποπτοῦ, ἡ τὴν παρακαλέσωμεν θερμότερα νὰ μὴ σπεύσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς θέσεως, καίτοι ἔχομεν πλήρῃ πεποιθησὶν ὅτι ἐν πρώτοις θὰ θέσῃ κατὰ μέρος τὰς αἰτήσεις, αἵτινες ὡς νέφος ἀκριδῶν ἐπέσκηψαν κατ' αὐτῆς ἐσῶθεν. Ὅλοι πιθανὸν νὰ ἠξέωρον ὅτι ὁ μισθὸς τῶν 150 λιρῶν εἶνε γλυκὸς ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουν ἰδιαιτάτα ὅτι ὁποῖος καπνίζει δὲν μαγειρεύει.

Ὁ Ἐπόπτης τῆς δημ. παιδείας ἐν Κύπρῳ πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ ὄγκου τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἀναπτύξεώς του. Νὰ εἶνε ἱεραρχικῶς καὶ κοινωνικῶς, καὶ νὰ δύναται νὰ εἶνε παντελῶς ἀνεξάρτητος. Νὰ εἶνε ἀθελον ἀνεγνωρισμένη, ἀφοῦ αἱ γνώμαί του θὰ βαρύνουν ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν. Νὰ εἶνε ὁ ἐπιθεωρητὴς καὶ σὺνάμα δ' ὁδηγὸς τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἐχεὶ δὲ νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ διοργανώσῃ ἐκ θεμελίων τὸ σύστημα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεώς μας, τὸ ὅποιον τριακόνταετὸς ἀνόητοι ὄροι κατήτηται εἰς κατὰστῆσιν χάους. Καὶ διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, ὁ Ἐπόπτης ἔχει ἀνάγκην ὄχι μόνον τῆς φιλολογίας ἀλλὰ καὶ πείρας πολυχρονίου εἰς τὰ τῆς δημ. παιδείας. Πρὸ παντὸς εἰς πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος βλέψεων εὐρείων καὶ ὄχι σκουλοῦκι τοῦ βορβόρου τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἢ κανέναν περιφροῦς ἀνθρωπιστικῶς.

Ἐν γένει ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ εἶνε ἀπηλλαγμένη τῆς φεβρωτέρας εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ τόπου, πρέπει διὰ τὸ κατάλληλον πρόσωπον νὰ συμβουλευθῇ τὸν φυσικὸν οὐμβουλον, τὸ Ἕλληνα Ὑπουργεῖον, ἀποστέλλουσα συγχρόνως λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθεσὶν τῆς καταστάσεως τῆς δημ. παιδείας καὶ τοῦ τίνας ὄρους ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ ὁ Ἐπόπτης.

Μὲ 150 ὄμως λίρας ἐτησίως εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἀνελάμβανε τὴν ὑπηρεσίαν κανεὶς ἄνθρωπος τοιοῦτος ἐξ Ἑλλάδος. Τὸ πρῶτον πρέπει τουλάχιστον νὰ διπλασιασθῇ. Καὶ δὲν εἶνε δύσκολον τοῦτο ἐπὶ προϋπολογισμοῦ £292,473.

ΠΑΡΗΣ “ΣΥΝΕΝΟΗΣΙΣ”

Δεκαοκτὼ μακρὰς συνεδρίας ἐκράτησεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ ἢ συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Νήσου, ὅστις ἐψηφίσθη τέλος τὴν προχθὲς Πέμπτην. Ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων ἐκείνη ἣτις δὲν θὰ λησμονηθῇ εὐκολα, εἶνε βεβαίως ἡ ἐπὶ τοῦ Δασονομείου.

Εἰσηγούμενος ὁ Ἀρχιδασονόμος εἶπε περὶ τῶν δύο νέων θέσεων τῶν ἐποπτῶν ὅτι οὗτοι θὰ λύσωσι τὰ παράπονα τῶν κατοίκων ἐπὶ τόπου, θὰ ἐρίζωσι τὸν κατάλληλον χρόνον νομῆς, ὑλοτομίας, ἀαδασώσεως. Δηλαδή ὡς νὰ εἶλεγε—χω

ρὸς νὰ τὸ θέλῃ ἰσως—ὅτι τὰ δύο αὐτὰ θέσεις μόνον ἐπιστημονικῶς μποροῦν νὰ καταλάβουν.

Τὰ αἰρετὰ μέλη, ὁμιλήσαντα ἐκ περιτροπῆς πάντα σχεδόν, πλην ὄσο, ἀνέπτυξαν εἰς δύο κοπιώδεις συνεδρίας παράπονα τῶν κατοίκων, ἐτόμισαν ἀναδιοργανώσιν τοῦ Τμήματος ἐπὶ ἐπιστημονικωτέρων βάσεων, καὶ εἶμεναν σύμφωνοι ὅτι αἱ δύο νέαι θέσεις ἢ ἔπρεπε νὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ ἰθαγενῶν Κυπρίων ἢ ὑπὸ ἐπιστημόνων. Ἄλλως δὲν θὰ ἐψήφισον τοὺς δύο μισθοὺς.

Ἡ ἀλλεπάλληλος ἀπαρίθμησις τῶν παραπόνων, ἡ ὑπερβολικωτέρα παράστασις τῶν, ἰδίως ὑπὸ τοῦ μωαμεθανοῦ βουλευτοῦ Πάφου, ἦσαν πράγματα, αἵτινα ὁ Ἀρμοστής δὲν ἐπερίμενε, ἀφοῦ μάλιστα εἶνε ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὅστις ἐθεράπευσε πολλά. Εἰς τὸ ὅτι δὲ τρέφει ἰδιαιτέρην συμπάθειαν πρὸς τὸν Ἀρχιδασονόμον καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐλησμονήσεν ἐν τῇ μακρᾷ παραπονολογίᾳ ὅτι ἕκαστον μέλος ἀπηύθυνεν εὐχαριστίας δι' ὅσα ἐθεράπευθησαν, ὁρεῖται ἡ ἀγόρευσις τοῦ ἐκείνη ἣτις κατέληξεν εἰς... Ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἣτις παρ' ὀλίγον ἐδημιούργει νέαν κατὰστῆσιν πραγμάτων, ἣτις μᾶς παρευσίασε τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα ὡς τὸν πρῶτον Ἀρμοστήν, πρὸ ἐθύμωσις τότε. Ἄλλ' εὐτυχῶς τὴν ἐπαύσιον εἰχομεν τὴν δικαίαν ἀναγνώρισιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν διαφωνεῖ ὡς πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ προσόντα τοῦ Ἐποπτοῦ.

Ἡ πρώτη ἀπὸ 2 ἐτῶν προτεινὴ Κυβερνήσεως καὶ Ἀντιπροσώπων ἐξέπεμψεν ἰσχυροὺς σπινθηρας. Ἀλλὰ δὲ ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ προήρχετο ἐκ παρεξηγήσεως. Ἡ γαλήνη καὶ ἡ «συνεννόησις» ἀποκατεστάθη πλήρης πάλιν.

ΤΟ ἜΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Wilhelms Jerusalem.

(Συνέχεια.)

ΟΡΙΣΜΟΣ.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἔργον τοῦ γυμνασίου διατυποῦται ὡς παιδεύσις πρὸς ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἐργασίαν δυνάμει ἐπιστημονικῆς μορφώσεως.

Συνίσταται δὲ ἡ ἐπιστημονικὴ παιδεύσις τοῦτο μὲν ἐκ θετικῶν γνώσεων, τοῦτο δὲ ἐκ καθωρισμένου τρόπου τῆς παιδεύσεως τοῦ πνεύματος. Οἰκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι μετὰδοσις θετικῶν γνώσεων καὶ παιδεύσις τοῦ πνεύματος δὲν δύναται νὰ χωρίζονται. Ἄλλ' αἱ θετικαὶ γνώσεις ἀνάγκη νὰ ἐκλέγωνται οὕτως καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ μεταδίδονται, ὥστε ἐν τῇ προσκτῆσει τούτων νὰ παιδεύηται τὸ πνεῦμα καὶ νὰ μορφῶται ἐπιστημονικῶς.

Ἄν δὲ αἱ θετικαὶ γνώσεις πληρῶς τῆς μορφωτικῆς αὐτῶν δυνάμειως τυγχάνωσι καὶ πρακτικῶς χρήσιμοι, βεβαίως τὸ τοιοῦτο ἀπαιτῶμεθα ἀσμένως. Μόνον δέον νὰ προσέχη τις, ὅπως μὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλανηθῇ. Διότι πᾶσαι αἱ θετικαὶ γνώσεις, αἵτινες ἐν τῷ βίῳ δὲν ἀσκῶνται ἢ δὲν ἀνανεοῦνται, μεταπίπτουσιν ἀμετακλήτως εἰς λήθην, εἴτε περὶ λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν πρόκειται ἐνταῦθα εἴτε περὶ τῶν φυσικῶν καὶ τῆς ἱστορίας. Ὅ,τι δὲ μέλλει νὰ μένῃ, καὶ μένει δι' ἀγαθῆς μεθόδου καὶ ὅταν εἶνε προσήκον τὸ μέτρον τοῦ ὕψους, τοῦτο εἶνε τὸ ὑπόλοιπον τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς μαθήσεως καὶ τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις.

Ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς δέον νὰ κρίνωνται καὶ τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ μέθοδος τοῦ γυμνασίου. Ἐγὼ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν μέρει ἀνέπτυξα ἤδη ἐν τῇ ἐμῇ πραγματεῖᾳ τῆς «ἱστορίας τῶν ἐπιτημονικῶν ἐργασιῶν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου» (ἐν Βιέννῃ τῷ 1903), καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ προκειμένῳ δύναμαι νὰ

περιορισθῶ εἰς ἔξαρσιν μόνον τῶν σπουδαιότατων σημείων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων γυμνασίων ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ 1849, εὖ οἱ δημιουργοὶ **Εκнер** καὶ **Boniz** παντελῶς ἀπέστησαν τοῦ τότε ἐν Γερμανίᾳ κρατούντος νέου ἀνθρωπισμοῦ, ὅστις ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐθεράπειε πάνυ μονομερῶς τὴν κλασσικὴν παιδείαν.

Οἱ πολὺ ἐμβριθεῖς καὶ δευδερκεῖς ἄδρες ἔγνωσαν ἤδη τότε τὴν σπουδαιότητα καὶ μορφωτικὴν δυνάμιν τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ ὤρισαν αὐτοῖς εὐρὺν χῶρον ἐν τῷ τότε ἀναδιοργανουμένῳ γυμνασίῳ. Ἐἶνε λοιπὸν παντελῶς ἡμαρτημένον τὸ νομίζειν ὅτι τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον ἐρείδεται πρὸ παντὸς ἐπὶ τῆς κλασσικῆς παιδείουσεως.

Κατὰ τὴν ἐμὴν μάλιστα πείραν, αἱ δύο ὑπέρταται τάξεις παρέχουσι τοῖς μαθηταῖς τὰ μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ ὡς τὰ σπουδαιότατα μαθήματα. Ὅστις τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς φιλολογικῆς παιδείουσεως μετὰ τῆς ἀπὸ τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν, ὃν συνδυασμὸν ἐπιδιώκει καὶ τὸ πρακτικὸν σχολεῖον. Διότι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιμελοῦς θεραπείας δύο νέων γλωσσῶν, ἀπειμακρύθη ἀπὸ τῆς μονομεροῦς φροντίδος ὑπὲρ τῆς ἀπὸ τῶν τεχνικῶν καὶ φυσικῶν μαθημάτων παιδείουσεως, καὶ ἐπιθυμεῖ κατ' ἀρχὴν ἐκείνης τῆς παιδείουσεως νὰ τύχη, ἣν εἶχον ἐν τῇ διανοίᾳ οἱ δημιουργοὶ τοῦ νέου Αὐστριακοῦ γυμνασίου.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Ὁ συνδυασμὸς ὁμῶς τῆς φιλολογικῆς παιδείουσεως μετὰ τῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶνε ἐκείνος, ὅστις δύναται νὰ ἐπιτύχη τοῦ ὑπ' ἡμῶν διατυπωθέντος σκοποῦ, τούτεστι τοῦ ποιεῖν τινα ἰκαίον διὰ τῆς παροχῆς ἐπιστημονικῆς παιδείουσεως νὰ ἐργάζεται ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἔργασίαν.

Ἡ φιλολογικὴ παιδείουσις ἀγεί τὸν νέον εἰς τὰ πνευματικὰ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἔργαστήρια καὶ δεικνύει αὐτῷ πῶς σχηματίζονται αἱ διανοήσεις. Ἐν ταύτῃ δύναται ὁ παιδεύομενος, ὑπὸ ξένων γλωσσῶν χειραγωγούμενος, νὰ ἔλθῃ κατὰ μικρὸν ἐπὶ τοῦτο, ἵνα δηλαδὴ ἀπεχωρήσῃ τὸ νόημα ἀπὸ τοῦ γλωσσικοῦ πλούτου καὶ οἴσῃ ἐν τῇ γυμνότητι αὐτοῦ καταλάβῃ αὐτό. Ἐνταῦθα μαθαίνει νὰ παρατηρῇ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητρικὴν γλῶσσαν μετὰ βαθείας συναισθήσεως, νὰ νοῆ τὴν κατασκευὴν καὶ συνάρμοσιν αὐτῆς, καὶ ὁρθῶς νὰ μεταχειρίζεται αὐτήν. «Ὅ μὴ ξένη γλῶσσαν γινώσκων, οὐτος γινώσκει οὐδὲν ἐκ τῆς ἰδίας» εἶπεν ἤδη ὁ Goethe.

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρασις.) **Χριστοφόρος Ν. Δρακοντίδης.**

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΠΥΘΙΩΝΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Μᾶς ὑπέβαλαν πικρὰ παράπονα ἐπιβάται ἐκ Μόρφου, τῶν ὁποίων δυνάμει νὰ ἐώταμεν τὰ ἐνέματα, ὅτι εἰς τὸ τρεῖνον τῆς Τρίτης εἰ ἐπιβάται ἦλθον καθήμενοι ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου διότι δὲν εἶχον βεγόνια.

Ἐπὶ τὴν δευτέραν ἰσχυρῶς, τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ εὐχάριστον, διότι ὁ οἰδηρόδρομος ἔχει ἐπιβάτας καὶ εἰσπράξεις. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐγράψαμεν πρὸ τινος, ὅτι ὁ Διευθυντὴς ἔλαβε τὴν πρόνοιαν νὰ παραγγείλῃ βεγόνια, τὰ ὁποῖα περιμένονται τὸν Ἀπρίλιον.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ὑπὸ αἰρετῶν μελῶν ἐ- χαρακτηρίσθη ὡς περιττὴ ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου, χάριν οἰκονομίας.

Τουναντίον ἡμεῖς φρονοῦμεν ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Διευθυντὴς, ἰκνωτάτος δειχθεὶς εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πρώτου φορᾶν ἐν Κύπρῳ κατασκευαζομένου ἔργου, εἶνε ἀναγκασιότατος ἀφοῦ πρόκειται νὰ γίνωσιν ἐπεκτάσεις.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοιούτων ἔργων εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν Διευθυντὰς καλοὺς καὶ ἐμπείρους διὰ νὰ μὴ θρηνηῶμεν κατόπιν σύγχυσιν γενικὴν.

Ἐπίσης φρονοῦμεν ὅτι καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἶναι εἶνε πολὺ, εἶνε ὁμῶς ἀναγκαῖον διὰ νὰ καταρτισθῇ διὰ τὰς ἐπεκτάσεις, ἢ διὰ νὰ ἐκλεγῶσιν ἐξ αὐτοῦ οἱ ἰκανοί. Πρὸς τοῦτο δλοῖ ἐ- ἔριζονται ὑπὸ δοκιμασίαν.

ΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ Τί νὰ πῆ κανεὶς διὰ τὰς ἀπόκρως τῆς Λευκωσίας. Ὁ περισσότερος κόσμος ἐγλέντησε γερὰ, καὶ τὰ τραγούδια ἤρουντο εἰς τὸ πρῶν. Ματικραδὸς ἐπίσης πολλοί, ἀνάλατοι ἀλλὰ εὐθυμοί. Ἐ- γινε καὶ ἀπόπειρα μαπατατῶν, σατυρῶν εἰς τύπων, καὶ γαϊδουροκα- βαλλαρίας. Τὸ γενικὸν σχεδὸν μεθυσὶ ἐξηκολούθησε τὴν Καθαρὰν Δευτέραν εἰς τοὺς κόμπους, παρ' ὄλην τὴν δυσμένειαν τοῦ θερ- μομέτρου.

Ἡ Λευκωσία τὸν παλαιότερον καιρὸν διακρίνετο διὰ τὰς ἑορ- τὰς αὐτὰς, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς σατύρας σῶζεται πολὺ ἀκόμη. Μία καλὴ ὁδηγία θὰ συνετέλει εἰς καλυτέρας τοιαύτας ἑορτὰς καὶ εἰς κινήσιν, ἥτις θὰ ὠφέλει τὴν πόλιν.

ΝΕΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

Ὁ κ. Εὐθύβουλος Κωνσταντινίδης ὁ γνωστὸς μεγαλο- καταστηματάρχης τῆς Λευκωσίας, τοῦ ὀπίου κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπινοητικὴν καὶ προοδευτικὴν κάμνει νέον Μπαρ. Ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ἐλπίζει ὅτι ἡ παλαιὰ πελατεια τοῦ θὰ τὸν ἐνθυμθ= τακτικώτερα. Προκαταί ἄλλως τε καὶ κατ' ἐπιπέτῳν πρώτης τάξεως, περιποιήσεως εὐθυβουλείου, καὶ μεζίδων γενναϊκῶρων.

Τὸ ἀπαραίτητον αὐτὸ κέντρον, τὸ μόνον τοῦ εἶδους τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ, εἶνε ὀπισθεν τοῦ καταστήματος, καὶ περιμένει τοὺς ἐκ- κλεκτοὺς τοῦ πελάτας.

ΑΝΑΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ

Ὁ κ. Σῶζος ὑπέβαλεν εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ἀναφο- ρὰν πολλῶν κατοίκων τῆς Λευκωσίας καὶ τῶν πέριξ περὶ τροποπ- τοῦ περὶ φρεατῶν νόμου τοῦ 1896. Ἐπίσης ἀναφορὰν τῶν γυφο- ποισίων Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ αἰτουμένων ἐλάττωσιν τοῦ ἐξαγω- γικοῦ ἔασμου τῶν 15 c/s.

Ὁ κ. Θεοδότου ὑπέβαλεν ἀναφορὰν Καραβᾶ καὶ Λαπήθου αἰ- τουμένων ἔδρυσιν Κωμωδικεῖου καὶ Κτηματολογίου ἐν Λαπήθῳ καὶ συμπλήρωσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς δεῦρ Λαπήθου—Καραβᾶ— Λευκωσία διὰ Γουαρδίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν δὲνα χωρίων τῆς Πιτσιλίας αἰτουμένων ἀγροτικὸν ἰατρὸν μὲ ἔδραν τὸ Παλαιχώρι καὶ οὐχὶ τὸν Ἀγρόν νὰ σταλῇ εἰς Παλαιχώρι ὑπάλληλος τοῦ Κτηματολογίου πρὸς τακτοποίησιν τῶν φρέων καὶ νὰ τιεῖ δοθῇ ἄ- ἔτια νερὴς εἰς τὰ παρακείμενα δάση.

Ὁ κ. Ἀραούζος ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ κατὰ τοῦ συστήματος τῆς σχολικῆς φορολογίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν τοῦ καπνοῦ ἐν Φυλάξιῳ αἰτουμένου τὴν δευτέραν τῆς Κυβ. πρὸς προμήθειαν ποσίου ὕδατος, καθόσον τὶ γῶν ἔχει μικρὰ τυφαι- δοῦς. Ἐπίσης ἀναφορὰ τοῦ χωρίου Ἄρα α:α αἰτουνοτος γέφυραν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἄδριον Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὴν 10ην ὥραν π. μ. ἐπὶ τῇ ἱερείῳ ἑορτῇ τοῦ Θρησκευτικοῦ Συλλόγου Ὁρ- θοδοξίας ψαλλήσεται, χοροστάτουνο: τοῦ Πανιερωτάτου Μη- τροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου, δοξολογία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σάββα, μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Συλλόγου ἀπαγγελθήσεται ὁ πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ ἱερο- λογιωτάτου Ἱεροκήρυκος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Φιλαρέτου, παρακαλεῖται δὲ τὸ Σιδαστὸν κοινὸν τῆς Λευκωσίας νὰ τιμή- σῃ τὴν σεμνὴν ταύτην τελετὴν.

Λευκωσία, 10 Μαρτίου, 1907.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

Εἰκονογραφημένα δελτάρια ? Illustrated Post-Cards.

Σ Ο ε ἰ δ ὼ ν .

Τοποθεσίαι τῆς Κύπρου.— Μνημεῖα ἀρχαία.— Προσωπο- γραφίαι.— Νέα κτίρια.

Εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Καλλιτέχνου Φωτογράφου
Θ. Ν. ΤΟΥΦΕΣΗ, ἐν Λευκωσίᾳ.

Με τὸν νέον ταχυδρομικὸν κανονισμόν εἶνε τὸ εὐθηνότερον μέσον ἀλληλογραφίας.

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἀκο- λούθως :

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, εἰτησία 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ 8. Ἀγγελίαι εἰς μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἢ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέρως συμφωνίαι : Ἐκ- ετη εἰτησία συνδρομὴ περιλαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντὴς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

21,500 ΛΙΡΑΣ

Ο Λιμὴν τῆς Λάρνακος.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1907—8 ἀναγράφεται πιστώσις 7,000 λιρῶν διὰ τὰς λιμενικὰς βελτιώσεις Λάρνακος, ὧν ἡ δαπάνη ὑπελογίσθη ὡς γωττὸν οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν £21,500.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως ὁμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Νομοθετικοῦ τῆς Τρίτης ἔφερε ψήφισμα, ὅπερ καὶ ἐψηφίσθη, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἰς παρατετὴ ἀνάγκη νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὸ ἐρχόμενον οἶκον. ἔτος καὶ πλέον τῶν 7,000. Ἀνέπτυξε δὲ ὡς ἑξῆς ἀκριβῶς τὸ σχέδιον τοῦ ἔργου:

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παραστήσω ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παρατηρήθη ὡς ἀναγκαῖα ἡ βελτίωσις τοῦ λιμένος Λάρνακος, καὶ τὸ ἔργον ἦτο πάντοτε ὑπὸ τὴν σκέψιν τῆς Κυβ. καίτοι δὲν ὑπῆρχε χρῆμα.

» Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Κυβ. εὗχε πολυτίμου συμβουλῆς τοῦ Δ. τῶν δημ. ἔργων κ. Νίκολς, καὶ αἱ ἐκθέσεις αὐτοῦ ὑποβλήθησαν πρὸς ἐξέτασιν εἰς εἰδικὰ καταστήματα, εὐρέθησαν ὅτι περιέχον πολυτίμους ὁδηγίας διὰ τὰ τεχνικὰ ἔργα τῶν σκοποῦμένων βελτιώσεων.

» Τὰ λιμενικὰ εἶνε δυσκολώτατα ἔργα, καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ὑδρογραφικῆς γνώσεως τοῦ λιμένος καὶ ἐξ ἀκριβοῦς ἐπιτελέσεως τῶν διαφορῶν λεπτομερειῶν. Καὶ τὸ ἐν τοιαύτοις ἔργοις ὑπολαμβάνον χειριστὸν εἶνε ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν, ἀφανὲς τι ρεῦμα ἐν τῷ βάθει καταστρέφει τὸ ὄλον. Τούτου ἕνεκα ἡ Κυβ. εἶθε ὥρῃσεν ἐπάναγκες νὰ προβῇ μόνον ἀπὸ λάβῃ τὴν ὑψίστην τεχνικὴν συμβουλὴν, ἣν ἠδύνατο νὰ περιηθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ οἶκος τῶν κ. κ. Coode, Son and Matthews εἶνε ἰσως ὁ διασημότερος τῶν λιμενοκατασκευαστῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

» Ἡ Κυβ. ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐπισκέψεως εἰς Κύπρον χάριν ἄλλων ἔργων τοῦ συνεταίρου τῶν κ. Οὐίλσον, ἵνα συμβουλευθῇ αὐτόν. Ὁ κ. Οὐίλσον κατήλθεν ἐνταῦθα τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον καὶ συνεβουλευθῆ πάντα, ὅστις ἠδύνατο νὰ γνωρῶσῃ τι περὶ τοῦ λιμένος Λάρνακος, ἦτοι τὸν κ. Νίκολς, τὸν τελώνην κ. Ἀνσελ, ἔχοντα μακρὰν πείραν τοῦ λιμένος καὶ τῶν ἀποβιβάσεων, τοὺς ἐγκρίτους πολίτας τῆς Λάρνακος καὶ τὰ μέλη τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς.

Τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ σχεδίου.

» Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ φέρω τῶρα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τὸ σχέδιον τῶν ἔργων, καθόσον θὰ τελειώσῃ μετὰ τὴν ψήφισιν τῆς πιστώσεως, ἀλλὰ θὰ δυνήθω νὰ ἐξηγήσω τὰ καθέκαστα:

» Ἡ σημερινὴ ἀποβάθρα ἐγένετο τὸ 1882, ἔχει μῆκος 450 ποδῶν, καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν τῆς τὸ βάθος τοῦ ὕδατος εἶνε 5—6 ποδῶν, μακρότερον δὲ 1500 πόδας τὸ βάθος δὲν εἶνε ἀνω τῶν 16 ποδῶν. Μία τῶν σημερινῶν δυσκολιῶν εἶνε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς χώρος ἐκατέρωθεν τῆς ἀποβάθρας πρὸς ἀποβιβάσιν. Δευτέρα δυσκολία εἶνε ὅτι ἐν χειμῶνι γίνεται ἀδύνατος εἰς τὰς φορτηγίδας ἢ πρὸς τὴν ἀποβάθραν προσπέλασις.

» Ἐκεῖνο ὅπερ προτείνεται πρὸς ὑπερῆκῃσιν τούτων εἶνε νὰ μεγεθυθῇ ἡ ἀποβάθρα κατὰ 450 πόδας, ἦτοι νὰ γίνῃ διπλασία τὸ μῆκος, ὡσαύτως δὲ ἡ κατασκευὴ στερεοῦ βραχίονος μῆκους 250 ποδῶν, ἵνα προστατεύῃ τὴν κεφαλὴν τῆς. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη θέλει φέρῃ τὴν κεφαλὴν τῆς ἀποβάθρας εἰς βάθος 8 ποδῶν, ἦτοι δύο πλέον τοῦ σημερινοῦ. Τοῦτο θέλει φέρῃ τὴν ἀποβάθραν πέραν τῶν σ κ α σ μ α τ ω ν.

» Ἐγένετο ἐξέτασις τῆς σημερινῆς ἀποβάθρας καὶ εὐρέθη ἐν καλῇ καταστάσει, ἀρκούντως στερεὰ διὰ τὴν ἐργασίαν, καίτοι ἦτο ἐλαφρᾶς κατασκευῆς καὶ ἡλικίας 25 ἐτῶν. Ἄλλ' ἡ ἐπέκτασις θὰ εἶνε ἰσχυροτέρα κατασκευῆς, ἵνα ἀντέχει εἰς τὸ ἰσχυρότερον ρεῦμα, ὅπερ εὐρίσκειται βεβήτερα. Θὰ κα-

τασκευασθῇ ἐπὶ τοῦ νέου μέρους τροχιόδρομος καὶ θὰ τεθῇ γερανὸς 20 τόνων.

Λιμενοδραχίων.

» Ὁ βραχίων οὗτος θὰ ἐκτείνεται 150 πόδας πρὸς τὸ βέριον μέρος, ἵνα προστατεύῃ τὰς φορτηγίδας τὰς διευθυνομένας πρὸς τὸ βέριον ἄκρον τῆς ἀποβάθρας, καὶ 50 πόδας πρὸς νότον, ἵνα ἀσφαλίσῃ τοὺς ἐπιβάτας. Ἄλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὸ μέγεθος, τὸ πρᾶγμα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ρευμάτων τῆς θαλάσσης. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ἀσφάλεια διὰ τὰς φορτηγίδας καὶ σχετικῶς ὁμαλότερον ὕδωρ διὰ τοὺς ἐπιβάτας.

» Ἴνα δὲ μὴ ὑπάρξωσι μετὰ ταῦτα παράπονα, θὰ ἐξηγήσω καὶ τί ὁ λιμενοδραχίων δὲν θὰ ἐπιτελῇ. Ἐνοήθη καλῶς ὑφ' ὄλων τῶν ἐγκρίτων κατοίκων Λάρνακος, εἰτινες ὠμίλησαν μετὰ τοῦ κ. Οὐίλσον, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀσφάλεια δι' ἑλκὸς τὰς φορτηγίδας ταυτεχρόνως ἐργαζόμενας. Ἐν καιρῷ τρυκυμίας αἱ μὴ ἐργαζόμεναι, ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀραγμέναι εἰς τὴν ξηρὰν, ὡς τῶρα. Τὴν συμβουλὴν ταύτην τοῦ ἐξέχου μηχανικοῦ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν φορτηγίδων δωρεὰν (ἰλαρότης). Τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἐλκύσεως τῶν φορτηγίδων διὰ σχοινίων ἐν τρυκυμίας δύναται νὰ μετριασθῇ διὰ καλύτερων μέσων ἐλκύσεως. Ταῦτα πάντα ἐξηγοῦσι τὴν δαπάνην τῶν 21,500 λιρῶν ἐν ἣ περιλαμβάνονται καὶ τὰ βεβηθητικά, ἦτοι κλίμακες κλπ.»

ΑΡΧΙΔΟΓΙΣΤΗΣ. Ἡμῖν παρὼν εἰς τὴν συνέντευξιν τοῦ κ. Οὐίλσον μετὰ τῶν πολιτῶν καὶ αἰσθάνομαι πολλὴν εὐχαρίστησιν ὑποστηρίζων τὸ ψήφισμα.

ΚΙΤΙΟΥ. Εὐχαριστεῖ καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφισθῇ τοῦτο. Εἶνε τὸ ἀναγκαιότερον τῶν ἔργων μετὰ τὸ ἐν Ἀμμοχώστῳ. Κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ἀρχιγραμματεῦς, δὲν φαίνεται μέγα τι, ἀλλὰ πάντοτε προτιμότερον κάτι παρά τίποτε. Εὐχαρίστως δεχόμεθα καὶ τὴν δωρεὰν συμβουλὴν! Σύνιστᾷ μηχανημα διὰ τὴν ἐλκυσίν τῶν φορτηγίδων.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἐπαύριον ὁ Ἀρχιγραμματεὺς κατέθηκε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρμοστήν τῆς Ἑθνικῆς Λέσχης Λάρνακος εὐχαριστοῦσας διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ποσοῦ ὑπὲρ τοῦ λιμένος.

Ἡ Ἀρχαία Λαπήθος

Ἐκ Καραβά καὶ Λαπήθου ἦλθεν εἰς Λευκωσίαν ἐπιτροπεία διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθέρως χρήσεως οἰκοδομησίων λίθων ἐκ τῆς τοποθεσίας Λαμπούσης ἢ Καταλυμάτων, ἦτις κηρυχθεῖσα ὡς ἀρχαιολογικὸς τόπος ἦτο πλέον ἀπροσπέλαστος.

Καὶ ἀναφορὰν ὑπέβαλον διὰ τοῦ κ. Θεοδότου εἰς τὸ Νομοθετικόν, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ 600 καὶ πλέον, ἐν ἣ ἀναφέρουσι τὸ ἀνάκαθεν δικαίωμα νὰ λαμβάνουσι λίθους ἐκεῖθεν. Σεβόμενοι ὁμοῦ τὸν ἀρχαιολογικὸν τόπον δέχονται νὰ λαμβάνωσι τοιοῦτους ἐκ τῆς ἐπιφανείας, χωρὶς νὰ σκάπτωσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψίν δὲ ἀντιπροσώπου τοῦ Μουσείου.

Πληροφροῦμεθα ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Μουσείου θὰ παράσχη τὴν ἀδειαν ταύτην, ὡς παρεχώρησε καὶ ἀδειαν νομῆς ἐκεῖ.

Πρότασις δι' ἀνασκαφῆς.

Πρὸς τὸν Γεν. Ἐφορὸν τῶν Ἀρχαιοτήτων ἔγραψεν ἐκ Γερμανίας ὁ γνωστὸς ἐνταῦθα ἀρχαιολόγος κ. Ρίχτερ, ἐρωτῶν ἂν τῷ δίδεται ἀδεία ἀνασκαφῶν ἐν Λαμπούτῃ. Ἴσως τῶρα κινήθῃ ἡ ἀμίλλα καὶ ἄλλων ξένων ἀρχαιολογικῶν σωματείων δι' ἀνασκαφῆς ἐν Κύπρῳ.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Διὰ νόμου ψηφισθέντος προπέρυσιν εἶχε δοθῆ ἀδεία εἰς τὸν Σέρ Ἰωσήφ Χάτσινσον, πρῶτον Ἀρχιδικαστὴν, καὶ τὸν κ. Στάνλεϋ Φίσερ, δικαστὴν, νὰ συναρμολογήσωσι τοὺς ἐν ἰσχύει νόμους τῆς Νήσου

Τὸ ἔργον συνεπληρώθη, πάντες δὲ οἱ ἐν ἰσχύει σήμερον νόμοι καὶ ἐπιταγαὶ ἀπὸ τοῦ 1878—1906 ἐξεδόθησαν εἰς ἓνα τόμον ἐξ 698 σελίδων, σχήματος 8ου, ἐκτυπωθέντα καὶ δεθέντα εἰς Ἀγγλίαν.

Τὰ σώματα ἀφίκοντο ἤδη καὶ τὴν Τρίτην διανεμήθη ἀνά ἐν εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου.

Η ΒΟΥΛΗ

Συζητήσεις επί του Προϋπολογισμού.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 20/5 Μαρτίου.

Αίφουλακία. (£5,601.)

Ο Σιεφκέρ βής παρακαλεί όπως η θρησκευτική και τεχνική διδασκαλία παρέχεται εις τούς φυλακισμένους καθημερινώς.

Ο Μιχμέτ έφ. παρατηρεί ότι διά τὰ θρησκευτικά καθήκοντα τών μουσουλμάνων είνε ανάγκη καθαριότητος, άλλ' οι «πεφυλακισμένοι» παραπονούνται ότι μίνον «νυκτερινόν άγχιτο» τοίς δίδεται, όπερ διά κάθε άλλον σκοπόν χρησιμεύει όχι όμως διά προτευχήν, ένφ πρότερον τοίς έδιδετο και εκουκουμάρα τις. Παρακαλεί όπως εις τούς υπό άστυνομικήν έπιτήρησιν άπολυμένους έπ.τραπή να παρουσιάζονται κατά μήνα εις τήν πλησιέστ'ραν άστυνομίαν.

Ο κ. Χατζηγιάννου δέν δύναται να άρνηθ' ότι γενικώς η κατάσταση τών φυλακών είνε καλή, άλλά συνιστά μεγαλυτέραν μέριμναν διά τó μέλλον τών άποφυλακισμένων.

Ίατρικόν Τμήμα (£8,687.)

Ο Μ. Κιτίου παρατηρεί μετ' εύχαρηστήσεως τήν αύξησην 310 λιρών διά τούς άγροτικούς Ιατρούς και τὰ φάρμακα, άλλά τó ποσόν είνε όλίγιστον. Οι άγροτικοί Ιατροί δέν έξέρχονται εις περιοδείαν μετά φαρμάκων, καλόν δέ είνε να όρισθ' ή τίνες κάτοικοι δέον να λαμβάνωσιν Ιατρικήν βοήθειαν δωρεάν και τίνες όχι. Έπικαλείται όχι μόνον τήν δικαιοσύνην άλλά και τήν εύσπλαγχίαν τής Κυβ. πρòς αύξησην τών δαπανών τών δυστυχών λιπρών, και συνιστά εις τόν Αρχιδασονόμον να τοίς παρέχη δωρεάν τήν ξυλείαν εκ τού δάσους των.

Ο δρ. ΘΕΟΔΩΤΟΥ όμιλεί επί τών μολυσματικών και μισματικών νοσημάτων. Περὶ φυματιώσεως έν πρώτοις, ήτις δικαίως καλείται ή μάστιγ' τής ανθρωπότητος, πανταχού ύπάρχουσα. Τό 1/7 μέχρι τού 1/13 τών θανάτων όφείλονται εις αύτήν. Έκ τών μεγάλων τούτων καταστροφών ή συνειδησίς τών πεπολιτισμένων κρατών έξηγέρθη ύπερ λήψεως μέτρων.

Έν Αγγλία από 50 τών ύπάρχουσιν ειδικά νοσοκομεία και παραθαλάσσια ύγιαστήρια. Χάρη εις ταύτα, τήν άσθηράν άπομόνωσιν, τήν συστηματικήν άπολύμανσιν και τήν άξιόπαινον μέριμναν τής Κυβ. οι θάνατοι έκεί ήλαττώθησαν περισσότερο ή άλλου. Έν Αγγλία και Ουαλλία οι θάνατοι κατά τó 1870 ήταν 2,410, και τὰ δέ τó 1896 ήταν μόνον 1307. Έν Γερμανία οι εκ φθίσεως θάνατοι ανήρχοντο εις 14 ο/ο, μετά δέ τήν σύστασιν φθισιατρείου εις 4 ή 5 ο/ο

Είνε ανάγκη εισαγωγής μαθήματος ύγιεινής εις τὰ δημ. σχολεία, ίνα ό λαός μάθ' εκ νεαρᾶς ηλικίας τούς κινδύνους τής ύγείας του και τὰ μέσα δι' ών να τούς άποφεύγ'η. Ούδέν τοιοϋτον μέτρον εφαρμόζεται άφ' ής ό τόπος διατελεί υπό πεπολιτισμένην Κυβ., όχι δι' έλλειψιν ζήλου τού Αρχιάτρου άλλά διότι ή Κυβ. δέν άπεφάτισε να αναλάβ'η τήν δαπάνην.

Ένεκα έλλείψεως έπισήμων στατιστικών έξάγω εκ τής πείρας μου και εκ τών σημειώσεων τής Φιλανθρωπικής Έταιρείας, ότι εις 1 1/2 έτος έν Λευκωσία απέθανον εκ τής φθίσεως 36 εκ τής τάξεως τών άπέρων, και λαμβανομένου ύπ' όψιν ότι ή νόσος μαστίζει και τās άνω τάξεις, οι θάνατοι κατά πιθανόν ύπολογισμόν, ανέρχονται εις 40—45, ήτοι επί πληθυσμού 100,000 εις 200 περίπου κατ' έτος. Έλλείψει μέτρων ό τόπος ύπέστη επί τής άγγλοκρατίας άπώλειαν άδικον χιλιάδων τινών κατοίκων.

Έκ τών έλωδών πυρετών, όστινες θεωρούνται ως άσημαντον νόσημα, έχομεν όλιγωτέρους μόν θανάτους κατ' έτος άλλά πολύ περισσότερους νοσούντας. Ένεκα μή συμπληρώσεως τών ιδιων μας στατιστικών θα καταφύγωμεν εις τās τών άλλων χωρών. Κατά τās Ιταλικάς, ατίνες προσήγγισαν τó τέλειον, επί 32,000,000 κατοίκων θνήσκουσιν έξ έλωδών πυρετών 15,000 και νοσοοσι 2,000,000 κατ' έτος. Κατά τās έλληνικάς στατιστικάς θνήσκουσι κατ' έτος 68 επί 100,000. Έν Ιταλία θνήσκουσι 46 επί 100,000. Όστε επί 230,000 θα έχωμεν 150—160 θανάτους εκ τού νοσήματος τούτου και 20,000 νοσούντας (καθόσον 1 θάνατος επί 153 3/10 νοσούντων). Υπολογισωμεν τās ζημίας εκ τής νοσηλείας, τās ήμεραργίας, τās άκαλλιεργήτους εκτάσεις,

τήν επίδρασιν επί τού Δ. Ταμείου και θα ίδωμεν ότι τó ποσόν πρòς καταπολέμησιν τού νοσήματος, θα ήτο κατώτερον τού χανομένου σήμεραν.

Η έλλαδική κυβέρνησις έν ταις έλλαδικαίς Ινδίαίς παρέχει δωρεάν τήν κινίνην. Η κινίνη είνε όχι μόνον τó ειδικόν φάρμακον, άλλά και άπολυμαντικόν τών νοσογόνων έστιών, τών παθόντων ανθρωπίνων σωματων. Τó μικρόβιον τού νοσήματος, ούτε εις τόν όερα εύρίσκεται, ούτε εις τó ύδωρ, ούτε εις τó έδαφος, άλλ' εις τó ανθρωπίνον σώμα· οι δέ άνωφελείς κώνωπες ως έμβολιασται μεταδίδουσι τó νόσημα εις τόν ύγιᾶ. Οι κώνωπες ούτοι κατά τούς πέντε ψυχρούς μήνας καταστρέφονται και όλίγιστοι διασώζονται εις τὰ χαμηλότερα και άκαθαρότερα μέρη ως εις τούς σταβλους. Οι νοσούντες ανθρωπίνοι οργανισμοί είνε πηγαί μολύνσεως καθ' όλον τó έτος. Έάν ληφθ'η πρόνοια όπως κατά τούς χειμερινούς μήνας άσθηρότερον θεραπευθώσιν οι πάσχοντες τότε κατά τó θέρος οι κώνωπες θα έχον όλιγωτέρας πηγᾶς μεταδόσεως. Οι νοσούντες δέ θα ήτο καλόν ν' άπιμονούντο με κουνουπιέραν.

Η Ιταλία διά νόμων ήσφίλισεν έαυτήν προμήθειαν άρίστης ποιότητος κινίνης διά να τήν διδ'η εύθυνοτάτην εις τούς πάσχοντας.

—Οι έπιλόχοι πυρετοί όφείλονται εις τήν έλλειψιν καθαριότητος και έπαρκούς άντισηψίας. Κατά τās πληροφορίας μου, εις Π. και Κ. Ζώδιαν, Πέτραν, Ακάκι, Μίνοικον και Κυράν έν τóς 6 μηνών απέθανον 18 γυναίκες, ένφ έν Λευκωσία επί έτη ήδη άνωθ' να έγέγοντο θάνατοι έξ έπιλόχου πυρετού. Είνε φοβερᾶ ή άπώλεια, ήν ύφίσταται ό πληθυσμός κατά τήν άκμαιοτέραν ηλικίαν. Πρòς περιορισμόν τού κακού επί τού πρῶην Άρμοστού έγέμετο σκέψις να ιδρυθ'η μαιευτήριον πρòς έξάσκησιν μαιών εις τήν έφαρμογήν άπολυμαντικών, έγέμετο δέ και αγορά μαιευτικών εργαλείων, και άπορώ διατί τó έξυμα τοϋτο δέν έγινεν έτι. (Συνιστά αύξησην μισθού φαρμακποίων, και έρωτά αν ε μισθός τού νέου έλληνο: έπαρχ. Ιατρού Βαρωσιών είνε κατώτερος εκείνου δν έλάμβανεν ό προκάτοχος ξένος, ό δέ Αρχίατρος άπαντᾶ ότι εύδαιμία έλάττωσις έγέμετο και ό ήδη έπαρχιακός προυβιδάσθη, ίνα λάβ'η τόν μισθόν 120 αντί 100).

Ο κ. Αραούζος έρωτά αν ή αύξησις 20 λιρών εις τó κοινδ. 7 έπαρχ. Ιατρών έδόθη εις τόν κ. Μαλλιώτην. Χωρίς να ζητήση έλάττωσιν τού μισθού τών άγγλων έπαρχιακών, ζητεί αύξησην διά τούς έλληνας, έχοντας επίσης δίπλωμα Πανεπιστημίου α' τάξεως. Έλπίζει εις βαθμηδόν αύξησην τού αριθμού τών άγροτικών Ιατρών και συνιστά να διορισθ'η τοιοϋτος εις Ανώγειαν. Τó νοσοκομείον Λευκωσίας έχει δαπάνας 900λ. ένφ τὰ τών έπαρχιών 300. Ζητεί περισσότεραν άσθηρότητα εις τήν τήρησιν ύγιεινών όρων ιδίως εις τὰ χωρία· εις τās Πλάτρας ούτάς, όπου διαθερίζουν 100 οικεγένειαι, τó παρελθόν θέρος ανεφάνη διφθερίτις και οι ιδιώται ήναγκάσθησαν να κάμουν έράνους δι' άπολυμαντικά μέσα. Τó φρενοκομείον μένει εις τήν αύτήν έλλειπήν κατάστασην, κατά τήν εκθέσιν τού Άρμοστού. Ζητεί λεπτομερείας περι τών λιπρών.

Ο κ. Κυριακίδης παρατηρεί έτι πρώτην φοράν έν τῷ Συμβουλίῳ τόσον εύγλωττως έλάλητην ή έπιστήμη περι τής ύγιεινής τού τόπου. Ως πρòς τὰ νοσοκομεία έρωτά αν τὰ άλλά μέρη πάσχουν άνοσίαν. Εις τó σώμα τών άγρ. Ιατρών δέν πρέπει να εισδύσωσιν ανθρωποι επιδύκοντες μάλλον τó κέρδος. Να διορισθώσι φαρμακποιοί εις κεντρικά χωρία, να γίνεταί άσθηρότερα έπίβλεψις τών άστυνομικών όργάνων, ίνα μή γίνωνται φορείς νοσημάτων, και να διορισθ'η άγρ. Ιατροί εις Αούδ'μου.

Ο Χαμη έφ. προσθέτει τινά.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 21/6 Μαρτίου.

Ο Σιεφκέρ βής έχει τόν λόγον περι τής δημοσίας ύγιεινής και συνιστά να μή άποκόπτεται 1/2 σελ. από τούς άσθενείς έν νοσοκομείῳ ζαπτιέδες.

Ο κ. Θεοδότης συγχαίρει τήν Κυβ. προτιμώσαν εις θέσεις άγρ. Ιατρών καλά θθαγενή στοιχεία· τó τοιοϋτον να γίνεταί και δι' έπαρχ. Ιατρούς. Ως άλλοτε έπήνεσε τήν ύπηρσίαν τών κ. κ. Παυλίδου και Βασιλειάδου, έπαινει και τήν τού Μικελλίδου. Ο άγροτικός Λευκωσίας να έπισκέπτεται

καὶ τὸ Δάλι καὶ Πέρα, καὶ νὰ διορισθῆ εἰς Παλαιχωρὶ ἀγροτικῶς.

Οἱ κ. κ. Νικολαΐδης καὶ Χατζηγιωάννου ὑψοῦσι τὴν φωνὴν δι' ἀγροτικῶν Κοκκινόχωρῶν, καὶ κατόπιν ἀλαμβάνει τὴν ἀπάντησιν ὁ Ἀρχίατρος.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐ, πρώτοι: εἰ ἀγρ. ἰατροὶ εἶνε διατεταγμένοι νὰ φέρωσι μετ' ἐαυτῶν κισωτίδιον φαρμάκων. Φαρμακοποιῶν ὑπάρχει πράγματι ἀνάγκη εἰς τινα κέντρα, ἀλλὰ τῶρα δὲ ὑπάρχουν τοιοῦτοι.

ΣΩΖΟΣ. Μὲ 36 λίρας πῶς θὰ ὑπάρξουν;

ΑΡΧ. Οὐδὲ μὲ περισσώτερα δὲν θὰ ὑπῆρχον τῶρα· ὅταν λιβωσιν οἱ μαθητευόμενοι πτυχίον θὰ διορίσωμεν. Ὡς πρὸς τοὺς ἀθηνεῖς χωρικοὺς, ἅμα ὁ μουχτάρης πιστοποιήσῃ ὅτι εἰς τίς πτωχοὺς, ὁ ἀγρ. ἰατρὸς τὸν θεραπεύει δωρεάν. Ἐάν δ' ὁ ἰατρὸς νομῆται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πτωχοῦ, στέλλει τὸ πιστοποι. τοῦ μουχτάρη εἰς ἐμὲ καὶ ἐγὼ εἰς τὸν Διοικητὴν, ὅστις κάμνει ἐρεύνας. Ἡ αὐξήσις τῶν 20λ. τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν εἶνε διὰ τὸν κ. Μαλλιῶτην, ὑγιεινόμενον Λάρνακος, ἕνεκα μακρῶν καὶ εὐσυνειδήτων ὑπηρεσιῶν. Οἱ λεπροὶ λίαν προσφάτως ἐλαβὼν αὐξήσιν ἡμερησίως τροφῆς 20 παράδων καὶ ἀντὶ 10 σελ. εἰς 12 ἐτησίως δι' ἰματισμόν.

Ὡς πρὸς τὴν φυμπτίωσιν, ἡ Ἀγγλία καὶ Γερμανία ἤγαγον τὰ προφυλακτικὰ εἰς τελειότητα καὶ θα παραδεχθῆ ὁ φίλος μου δρ. Θεοδότου διαφρᾶν ἀντιλήψεως τῶν ἐξυγιαντικῶν μέτρων μεταξὺ τῶν λῶν, ἐκείνων καὶ τοῦ ἰδιοῦ μας. Π. χ. εἰς Αὐστρία, συνήντων πανταχοῦ πινακίδα μὲ ἐπιγραφὴν εἰς διαφόρους γλώσσας: «παρακαλεῖσθε νὰ μὴ πτύετε κατὰ γῆς». Ἐτυχε νὰ ἤμην μετὰ ἐξέχου καθηγητοῦ καὶ τοῦ ἔκκαμα τὰς παρατηρήσεις μου. — Μάλιστα, μοῦ ἀπήντησεν, ἡ πινακὶς αὕτη συνετέλεσε πολὺ εἰς περιορισμὸν τῆς φθίσεως. — Καὶ ποῖον πρῶσιμον ὑπάρχει διὰ τὸν παραβάτην; — Ὡ, δὲν ὑπάρχει πρῶσιμον· τὸ μέτρον δὲν εἶνε καταναγκαστικόν, εἶνε παράλληλόν· ἀλλ' ἐλίγιστοι ἄνθρωποι, καὶ δὴ οἱ χυδαιότατοι, θὰ ἐπράττον ἐναντίον τῆς ὑγείας τοῦ πληθῶν μετὰ τοιαύτην παράκλησιν.

Παρομοία παράκλησις ἐδημοσιεύθη ἐδῶ διὰ τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἀλλ' ἀπεβλήθη ἄ, ἔσχεν ἀποτέλεσμα.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Ἄλλ' ἐκεῖ ἔχουσι δοχεῖα ἵνα πτύωσι.

ΑΡΧ. Ἰδίως χάρτινα μαδύλια τὰ ὅποια καίονται κατόπιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον ἰδιωτικὰ φθιατρικὰ ὑπάρχουν, καὶ ἐν εἰς Πρέμπτων δπου εἶνε δεκτοὶ πτωχοὶ, συντηρούμενα πάντα ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐράνων. Ἡ Κυβ. μόνον ἐδημοσίευσε κανονισμὸν ὅπως οἱ ἰατροὶ ἀναγγέλλουσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τὰ κρούσματα. Τοιαύτη διαταγὴ ἐξεδόθη καὶ ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Μόνον ὁ ἰατρὸς Νούρη ἐφ. ἀνήγγειλε 3 κρούσματα, ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς 3, ὁ μουχτάρης ἀγ. Λουκά 1, ὁ κ. Καρλίτης 2, ὁ κ. Μικάρυλ 2, καὶ ὁ κ. Κουρέας 2. Τὰ κρούσματα ἀνηγγέλησαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπερ ἐφήρμιστε τὰ ἀπαιτούμενα ἀπολυμαστικά. Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον μόνον εἰ μικρὸν ὀσμῆσις, ἔχομεν διὰ φθισικοῦς. Εὐχριστῶς θὰ ἐβλεποῖ ἰδρυσὶν φθιατρικῶν χάριν τῶν ἀπῶρων καὶ οὐχὶ πρὸς καταναγκαστικὴν ἀπεμείωσιν, διερ' ἀδύνατον, καθόσον τὸ μέτρον θα ἦτο γενικόν.

— Ἐίχε γίνῃ ἀρχὴ παραδόσεων μαιευτικῆς ὑπ' ἐμοῦ ἢ τῆς μαίας τοῦ νοσοκομείου, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μαθήτριά μου μαζὶ ἦσαν ἀμειβεῖς, ἦτο ἀνάγκη πρακτικῆς διδασκαλίας. Ἡ ὑμ. Ἐξοχότης ἀπεφάσισεν ἤδη νὰ ἀνεγερθῆ μαιευτικὴ κλινικὴ.

— Ἡ κίνησις παρέχεται τόσον ἀφθόνως ὅσον εἶνε δυνατόν. Κατ' ἀρχὰς εἰσῆγομεν 120 οὐγγίας, τῶρα δὲ 2,000. Μόνον τὸ Διοικητήριον Ἀμμοχώστου ἐξακολουθεῖ νὰ διανέμῃ τοιαύτην διὰ τῶν μουχταρῶν. Εἶνε καλὰ αἱ κουνουπιέρας, καὶ ἀκόμη δοχεῖα προσελκύνοντα τοὺς ἄνωπας, ἀλλὰ φοβούμαι μὴ καὶ ἡ συμβουλή αὕτη λάβῃ τὴν τύχην τῆς περὶ φθίσεως ἐγκυκλίου.

Ἡ γνώμη μου εἶνε ὅτι οἱ ἐλειογενεῖς μεγάλως ἠλαττώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ ἐνῶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βρετ. κατοχῆς, ὅτε εἰχομεν 5—6 θανάτους στρατιωτῶν τὴν ἡμέραν, ἡ Κύπρος εἰς πολλὰς ἐφημερίδας ὠνομάζετο «ἡ λοιμώδης ὀπὴ τοῦ πυρετοῦ», τῶρα θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ὑγιεστάτων μερῶν.

— Ὡς πρὸς τὸ μάθημα ὑγιεινῆς εἰς τὰ δημ. σχολεῖα, ἐντελῶς συμφωνῶ ὅτι θα ἦτο λίαν εὐεργετικὸν μέτρον. Μόλις λήξῃ τὸ Συμβούλιον θὰ ἐργασθῶ ὅπως συντάξω μικρὸν βιβλίον, εἰς ὃ θὰ προσθήσω τινα περὶ ἐλειογενῶν πυρετῶν.

— Ἡ λέπρα ἄ, ἠύξησεν ἢ ἠλαττώθη εἶνε δύσκολον ν

ἀποφανθῆ τις. Τῶρα εἰς τὸ λεπροκομεῖον ὑπάρχουν 96, ἀνδ' ὑποθέσωμεν καὶ 30 ἢ 50 ἄλλους ἐντὸς, τὸ σύνολον δεικνύει μεγάλην ἐλάττωσιν, ἀφοῦ καὶ ἀπὸ ἐτοῦς εἰς ἔτος ὀλιγώτεροι εἰσάγονται, ἐφέτος δὲ μόνον 3.

ΑΡΑΟΥΖΟΣ. Τὰ τέκνα τῶν ἐνοίκων λεπρῶν;

ΑΡΧ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ὑγεία τῶν εἶνε ἐξαιρετος, καίτοι δὲ γενικῶς ἡ νόσος ἐκδηλοῦται κατὰ τὴν ὠριμον ἡλικίαν, ἐφ' ἃς εἶνε εἰς αὐτὴν, καὶ οὐδὲν σημεῖον τῆς νόσου παρουσίασαν.

— Ἡ διαφορά μεταξὺ τῶν δαπανῶν τοῦ νοσοκομείου Λευκωσίας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν εἶνε διότι τὸ τῆς Λευκωσίας εἶνε τὸ Γενικὸν τῆς Νήσου, συντηρούμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς Κυβ., ἐφ' ἃς εἶνε ὑπὸ τῶν δημαρχειῶν ἢ τῶν κοινοτήτων, τῆς Κυβ. διδούσης μόνον 50 λίρας, τοῖς ἰατροῦν, φαρμακοποιῶν καὶ φάρμακα.

— Φρενοκομεῖον. Ὡς πρὸς τὸ οἰκημα βεβαίως εἶνε ὑπερπληρωμένον. Ὑπάρχουν 46 ἐνοικοὶ καὶ 2 ἀναμένονται ἐκ Πάφου. Οἱ πλείστοι εἶνε ἀβλαβεῖς ἡλίθιοι, ἐγκαταλειπόμενοι ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῶν καὶ προσαγόμενοι ὑπὸ τῆς ἀτυνομίας εἰς τὸ φρενοκομεῖον ἐνῶ ἡ θέσις τῶν ἦτο εἰς τι πτωχοκομεῖον. Ἐχω μεγάλας ἐλπίδας ὅτι νέον οἰκημα θὰ ἐγερθῆ, ἀγοραθιέντος ἤδη τοῦ γηπέδου.

— Οἱ ἀτυνομικοὶ αὐστηρῶς ἐξετάζονται, ὁ δὲ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς Λευκωσίας εἶνε προσεκτικώτατος, ὑπερβαίνει μάλιστα τὸ μέτρον. Τῶν ἐν νοσοκομείῳ ζαπτιέδων ἀφαιρεῖται 1/2 σελ. διὰ τροφὴν καὶ οὐχὶ διὰ θεραπείαν.

ΣΙΕΚΕΤ. Ὡς δὲν λιμνάζονται χρήματα παρὰ τῶν πτωχῶν οὕτω καὶ παρὰ τῶν πτωχῶν τῆς Κυβ.

ΑΡΧΙΓΡΑΜ. Οἱ ζαπτιέδες τότε θὰ ἐκέρδιζαν χρήματα εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Καὶ οἱ στρατιῶται πληρῶνουν τὴν τροφὴν.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐλαβὼν σημείωσιν τῆς συστάσεως. Εὐγνωμονεῖ διὰ τὰς εὐχαριστίας τοῦ κ. Θεοδότου.

Δρ. ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ὁ Ἀρχίατρος ἀφῆκε νὰ ἐνοσηθῆ ὅτι ὑπὸ ἐποψιν ἀπολυμάνσεως γίνεται ὑπὸ τοῦ Δημαρχείου, ὅτι δέεν νὰ γίνῃ. Τοῦτο ὁμως δὲν πείθει οὔτε καθησυχάζει. Ἡ ἀπολύμανσις εἶνε τίχνη, ἣν μόνον εἰδικὰ πρόσωπα δύνανται νὰ ἐφαρμόσωσι καὶ ὅχι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ δημαρχείου. Ἐν Κύπρῳ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῆ ἀπολύμανσις οὐδὲ ἕποτε νοσήμαντος· ἀπαιτοῦνται μηχανήματα καὶ προσωπικὸν ἐμπειρον, καὶ τοιαῦτα εἰς οὐδεμίαν πόλιν βλέπω. Ἡ περὶ φθίσεως ἐγκύκλιος δὲν εἶνε ἐφαρμόσιμος, διὸ παρακαλοῦμεν τὴν Κυβ. νὰ τὴν συμπληρώσῃ διὰ φθιατρικῶν. Σκληρότερον θὰ ἦτο ἂν ἐφημερίζετο, καθόσον ὁ ἄπορος ἄρρωστος θὰ περιωρίζετο εἰς τὴν τρώγλην τοῦ, ὅπου προσεδλήθη. — Ἡ κίνησις δέεν νὰ κατανέμεται εἰς ἕκαστον χωρίον, καὶ εἰς μὲν τοὺς ἀπορούς νὰ δίδεται δωρεάν, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν ἀξίαν τῆς.

Κάθαρος ε. (£1500.)

Ὁ Μ. Κιτιοῦ ἐρωτᾷ διὰ τὸ κοινὸν 100 λιρῶν πρὸς καταστροφὴν ποντικῶν, ὁ δὲ Ἀρχίατρος ἀπαντᾷ ὅτι τοῦτο εἶνε μέτρον προφυλακτικὸν κατὰ τῆς μεταδόσεως τῆς πανώλους.

Ὁ κ. Νικολαΐδης παρατηρεῖ ὅτι τὸ λοιμοκαθαρθήριον Λάρνακος εἶνε εἰς κεντρικὸν μέρος καὶ ὡς οἰκημα μικρὸν. Ὁ Ἀρχίατρος τὸν καθησυχάζει, ὑπενθυμίζων ὅτι εἶνε μόνον διὰ τοὺς ὑπὸ ἐξέτασιν καὶ ὅτι ὅταν πλοῖόν τι προέρχεται ἐκ μολυσμένου μέρους οἱ ἐπιβάται στέλλονται μακρὰν, εἰς τὴν Δελείαν.

NEON ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΒΑΡΩΣΙΩΝ

Τὴν Τρίτην (6/19 Μαρτίου) ἐγένετο ἐκλογή μελῶν Δημοτικοῦ Συμβουλίου Βαρωσιῶν καὶ Ἀμμοχώστου, καθ' ἣν ἐπέτυχον οἱ ἑξῆς:—

1. Χρυσόστομος Λοῖζου, ἐμπόρος καὶ κτηματίας.
2. Λούης Εὐαγγ. Λοῖζου, δικηγόρος καὶ Βουλευτής.
3. Κ. Γ. Νικολαΐδης, δικηγόρος.
4. Δ. Σολομωνίδης, ἰατρὸς.
5. Γ. Σ. Ἐμφιετζίης, δικηγόρος.
6. Χαράλ. Δημητρίου, κτηματίας κτηνοτρόφος.

Γεώργιος Μεγαλὸς Νεπαλιτζής.

Ἐμπροσράπτης.

Κασμῆροια τῆς ἐποχῆς, ποιότητων καὶ χρωματισμῶν πρῶτης. Ἐπισκεφθῆτε τὰ μίαν μόνον φορὰν καὶ βλέπομεν.

Ἀπέαντι τοῦ «Κυπρίου».

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΥΠΟ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ

Περαιτωθείσης της συζητήσεως του Προπολεμισμοῦ ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ ἤρχισεν ἡ τῶν διαφορῶν Νομοσχεδίων. Ἐκ τούτων τὸ σπουδαιότερον εἶναι τὸ περὶ ἐπανεκτιμήσεως τῶν κτημάτων, ὅπερ ἀπὸ 20 ἐτῶν ἐθώρησεν ἀαγκαίων ἡ Κυβέρνησις. Τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῆ τέλος ἐφέτος, ἀφοῦ ἡ ὑπεπιτροπὴ ἐφέρει πλείστας τροποποιήσεις.

Δι' αὐτοῦ ὁ κτηματικὸς φόρος (βεργί) ὀρίζεται εἰς στερλίνας 29,000 ἀντὶ τῶν ἤδη 29,200. Ἡ ἐπανεκτίμησις καὶ γαιοδεσία θὰ διαρκέσουν ἰσως 20 ἔτη. Κάθε 5 ἔτη θὰ γίεναι ὑπολογισμὸς, ἐὰν δὲ δευχθῆ δτι ἡ ἐπανεκτίμησις φέρει οὐχὲν εἰς τὸν φόρον, τὸ πλῆθος θὰ διατιθῆται ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ ὑπὲρ τῆς χώρας προσωρινῶς· δταν δὲ λήξῃ ἡ ἐπανεκτίμησις καὶ προκύψῃ πλεόνασμα, τοῦτο θὰ διατιθῆται πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ κτηματικοῦ φόρου ἢτοι τοῦ 4 τοῖς 1000.

Ἐνα ἐκτιμητὴν θὰ διορίζῃ ἡ Κυβ. καὶ ἓνα εἰς βουλευταί τῆς ἐπαρχίας. Ἐπιτρέπεται ὁμοίως καὶ εἰς τὸν Δ. τοῦ Κτηματολογίου καὶ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην νὰ ζητήσουν διὰ τοῦ Δικαστηρίου καλυτέραν ἐκτίμησιν τοῦ κτήματος. Οἱ βουλευταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παύουν τὸν ὑπ' αὐτῶν διορισθέντα ἐκτιμητὴν καὶ νὰ διορίζουν ἄλλον. Τὰ δικαιώματα μεταβιβάσεως περιουσίας ἐλαττοῦνται εἰς τὸ ἕμισυ, τούτων δὲ τὸ 1/40 γίνεται πάγιος φόρος τοῦ κτήματος. Ἡ διάρκεια μιᾶς γενεᾶς ὀρίζεται εἰς 40 ἔτη ἀντὶ τῶν καθιερωμένων 30.

Ἐτερον οὐσιώδες νομοσχέδιον εἶνε τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Θεοδότου καθ' ὃ πᾶς ὅστις πρόκειται νὰ δανεισθῆ ἐκ τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς καταλόγον τῶν χρεῶν του, αὕτη δὲ νὰ εἰδοποιῆ τοὺς δανειστάς.

Τροποποιήσεις ἐκπαιδευτικοῦ νόμου.

Χθὲς ὁ κ. Θεοδότου εἰσήγαγε τὸ νομοσχέδιον αὐτοῦ, ὅπερ τροποποιεῖ τὸν περὶ Παιδείας νόμον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῶν ἐκλογῶν, τὸ ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖον καὶ δι' ἄλλα.

Ὁ κ. Ἀραούζος ἀγορεύσας ἐζήτησε τὴν ἀπόρριψιν, ὑποστηρικτῆς ὑπὸ τοῦ μωαμεθανοῦ βουλευτοῦ Πόφου. Ὁ κ. Κυριακίδης προέτεινε τὴν παραπομπὴν εἰς ὑπεπιτροπὴν, εἰς ὃ συνειφώνησε καὶ ἡ Κυβέρνησις. Ὁ κ. Θεοδότου ἀπήντησε δι' ἐντόνου ἀγορεύσεως πρὸς τὸν κ. Ἀραούζον.

Διαμαρτυρία Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδρίας ὁ Ἀρχιερατματοεὺς ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κύπρου κατὰ τὴν νομοσχεδίον. Ὁ κ. Θεοδότου :— Διαμαρτύρομαι διὰ τὴν λέξιν Ἱερά Σύνοδος. Δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐν Κύπρῳ.

Ἡ Κυβ. ἐνεκα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, «φερούσης, ὡς εἶπεν ὁ Δικηγόρος τοῦ Στίμματος, ὑψηλὰς ὑπογραφὰς» προέτεινε τὴν παραπομπὴν τοῦ ν. εἰς ὑπεπιτροπὴν, ἵνα ἐρευνήσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀναφορὰν, περὶ «καταπατήσεως δικαιωμάτων».

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΠΟΥΔΑΙΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ ὅτι μεταξὺ τῶν δημοσίων ἔργων, ἅτινα θὰ κατασκευασθῶσι κατὰ τὸ ὅλον. ἔτος 1907—8, εἶνε καὶ γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χωρῆλλοντος τὴν Πόλιν Χρυτοχοῦς ἀπὸ τοῦ λιμένος αὐτῆς Λατζιού. Τὸ ἔργον θὰ καταστήσῃ δυνατὰς τὰς φορτώσεις ἐν χειμῶνι.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΕἰΣ ΛΑΡΝΑΚΑ

Τὴν Τετάρτην πρωὶ ἐκ Βυρῆτου προερχομένη κατέπλευσεν εἰς Λάρνακα καὶ παραμένει εἰσέτι ἡ φυλακὶς «Λορελάου» τῆς ἐν Κων/πόλει Γερμανικῆς πρεσβείας. Ὁ κυβερνήτης ἐξῆλθεν ἐν στολῇ καὶ ἐπισκέφθη τὸν ἐμπορικὸν πράκτορα τῆς Γερμανίας κ. Πασχοτίνην καὶ τὸν Διοικητὴν Λάρνακος. Λέγεται ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας θὰ ἐλθωσι καὶ ἄλλα γερμανικὰ πολεμικά.

Τὸ ἀτμόπλοιο «Κύπρος» τῆς ἐταιρείας Λεμεσοῦ ἐπωλήθη ὑπ' αὐτῆς εἰς Ἀγγλίον ὅπου ἤδη εὐρίσκειται ἀντὶ 6,175 λίρων παραδοτέον ὁμοίως εἰς τὴν Μεσόγειον. Τὸ ἀτμόπλοιο ἠγοράσθη ἀντὶ 6,748 λίρων.

Ἡ ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ

Ἡ δίκη τῶν ἐνοστάσεων κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Λευκωσίας—Κυρηναίας ἐξηκολούθησε καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἐξετασθέντων πολλῶν χωρικῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως ἐπὶ τῆς κατηγορίας τῶν γενικῶν ἐστιάσεων ἐν Κυρηναίᾳ καὶ Κυθραίᾳ. Ὡς πρὸς τὸς δευτέρας, τὸ Δικαστήριον ἐπέστειλε εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Ζήωνος Ζαχαριάδου, δικηγόρου καὶ ἱμπέρου. Ἡ δίκη θὰ συνεχισθῆ σήμερον.

ΕΣΠΕΡΙΣ ΤΗΣ ALLIANCE FRANCAISE

Ἀποψε ὥρα 8 1/2 εἰς τὸ θέατρον Παπαδοπούλου διδεται ἡ πρώτη ἐσπερίς τοῦ Γαλλικοῦ Συνδέτμου. Τὸ πρόγραμμα, ποικιλώτατον, περιέχει πιάνο-ὑπὸ τῆς Κυρίας Γ. Ἀμιραγιάν καὶ τῆς δ. Μ. Παπαδοπούλου, βιολί ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Καπάσι, ἓνα τραγοῦδι τοῦ Τόστι καὶ τὸ τραγοῦδι τῶν διαμαντικῶν τοῦ Φάουστ ὑπὸ τῆς Κυρίας Σεβαστῆ, ἀπαγγελίας ὑπὸ τῶν κ. Δελλὰ Σοῦτα καὶ Περδίου, μίαν κωμωδίαν τοῦ Λαμπις, εἰς ἣν θὰ παίξουν οἱ κ.κ. Δελλὰ Σοῦτα, Καρτίτζα, Τζιούτισι καὶ ἡ Κυρία Δελαπόρτ, διάλεξιν περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς γαλλικῆς ὑπὸ τοῦ κ. Δελαπόρτ, ἓνα κομμάτι τοῦ Σαιν Σαὲν ὑπὸ τῆς Κυρίας Ἀμιραγιάν, καὶ τοῦ κ. Ἰπώ.

Ἡ ἐσπερίς θ' ἀποτελείσῃ κατὶ μο-αδικὸν διὰ τὴν Λευκωσίαν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Καὶ ἡ Ἐπορικὴν Λέσχη Λάρνακος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀρμοστήν εὐχαιριστήριον τηλεγράφημα διὰ τὰς λιμενικὰς βελτιώσεις.

Παρά τῷ Διευθυντῇ τοῦ Σιδηροδρόμου κ. Δαίῳ ἐν Ἀμμοχώστῃ διαμένουσιν ἐπὶ ὀλίγων ἡμερῶν, ἐλθόντες ἐξ Αἰγύπτου, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ μετὰ τοῦ συζύγου τῆς, διευθυντοῦ τῶν τηλεγράφων Αἰγύπτου. Προχθὲς Πέμπτην μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου ἀφίκοντο ὁ ἐκτάκτου τρένου εἰς Λευκωσίαν, ἐπισκέφθησαν τὸ τζαμί τῆς ἁγ. Σοφίας, ἠγόρασαν ἀντικείμενά τινα ἐκ τῶν χρυσοχορῶν καὶ περιήλθον τὴν πόλιν, ἀφοῦ εἰ ἐγευμίσαν εἰς τὸ Ἀρμενικὸν ξενοδοχεῖον, ἐπενήλθον περὶ τὴν δειλὴν εἰς Ἀμμοχώστον. Αἱ δύο διαποικισθεὶς Μακάσκι, τοῦ δικαστεῦ, ἦσαν μαζί.

Διὰ τῆς παρελθούσης εὐκαιρίας ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Σάββας Σπικιοῦδης, τελειοφοίτος τῆς Νομικῆς εἰς τοῖ προοδευτικῶν χωρίου Καραβά.

Ὁ ὑπεστηνόμενος Λάρνακος Φουὰτ ἐρ. ἀπέλθει ἀπὸ τῆς Τρίτης τὰ καθήκοντά του ὡς ὑπεστηνόμενος ἐν Λευκωσίᾳ.

Τὸ 2ον τεῦχος τῆς «ΜΕΛΕΙΗΣ», τοῦ Συλλόγου τῶν Ὀρελίμων βιβλίων περιέχει: Πότε ἤρχισα, εἰ Ἕλληνας νὰ νύπτωνται τὴν πρωίαν, ὑπὸ Χ. Τσοῦντα καθηγ. Συνέχεια τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Συγγροῦ. Αἱ ἐργαζόμεναι ἑλληνίδες, ὑπὸ Σ. Λοβέρδου. Καὶ πλείστα ἄλλα ἄρθρα καὶ ἐξηγήματα ἐλευστικώτατα.

Ἡ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, τὸ 85 τεῦχος τοῦ συλλόγου τῶν Ὀρελίμων βιβλίων. Σελ. 116. Συγγραφεὺς ὁ κ. Δ. Κικλεμᾶν κ.

Φαρμακεῖον Σ. Θωμαΐδου

Ἐν Κυρηναίᾳ.

Ἐκομίσθη δαμαλὶς ἐλβετικὴ καὶ πωλεῖται πρὸς πέντε γρόβια τὸ σωληνάριον. Τὸ Φαρμακεῖον τοῦτο εἶνε ὁ μόνος ἐν Κύπρῳ ἀντιπρὸσωπος τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ φημισμένων κατασκευαστῶν δαμυλίδος.

Παλαιὸς Χαλκός.

Ἐνεκα τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τοῦ χαλκοῦ, ἀγοράζω τὸν παλαιὸν τοιοῦτον (παλαιομπάκιρον) πρὸς γρόβια δεκαεπτὰ τὴν ὀλάν.

Ἐν Λευκωσίᾳ, 1 Μαρτίου, 1907.

Χατζημιχαὴλ Χριστοφίδης
Καζαντζής.

Ποδήλατα πρώτης!

Ἐφθασαν ποδήλατα ἀγγλικά, κομψά, στιρεὰ, μάρκας Royal Enfield, φριγουήλ (free wheel). Εἰς τὸ κατάστημα τῶν κ. κ. Μ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ καὶ Σίας, ἐν Λευκωσίᾳ καὶ Λάρνακι. Πωλοῦνται εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.